

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
 Negyedévre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3—48. SZÁM.

Ellenzék és választójog

A választójog kérdését a kormány fel-fogása szerint a Friedrich-féle választójogi ren-delet hatályon kívül helyezésével rendelettel kell elintézni. Az ellenzék állásfoglalását még nem precizizálták. Erre vonatkozóan két verzió van forgalomban. Az első szerint az ellenzék nem venne részt a javaslat tárgyalásában és ebben az esetben február 16 áig keresztül le-hetne hajtani a javaslatot. A második szerint az ellenzék ragaszkodna ahhoz, hogy a javas-lat a Ház elé kerüljön, a vitában azonban csak a titkosságra vonatkozó szakaszoknál venne részt. Minden módosítástól, amely a vita huzá-sát vonná maga után, elállana és elvei fenntartásával menne bele a választási küzdelembe. Az ellenzék végleges állásfoglalása tekintetében csak a közeli napokban történik döntés. A ke-resztyén nemzeti földműves és polgári párt hol-nap tart értekezletet, amelyen a választójogi javaslatról foglalkozik.

A kecskeméti mandátum

Budapest, február 7. Ideérkezett jelentés szerint a kecskeméti választás on Horváth Mi-hály független és 48-as Kossuth-pártigazdótt 1040 szótöbbséggel Zsitvay ellenjelölttel szemben.

Károly udvarmestere Budapesten

Budapest, február 7. Hunyady József gróf, a IV. Károly király volt udvarmestere aki tudvalevően Funchalba is követte a ki-rályi párt, ma Budapestre érkezett. Hír sze-rint bevásárlás miatt jött Budapestre, melynek megtörténtével visszautazik.

Magyar-osztrák határ

Budapest, febr. 7. A nyugatmagyaror-szági magyar-osztrák határmegállapító bizott-ság tagjai Bécsben és Budapesten bemutat-kozó látogatásokat tettek. A bizottság elnöke francia. Tagjai vegyes angol, olasz, japán, ma-gyar, osztrák szakemberek. Budapesten a Kor-mányzóknál, miniszterelnöknél, külügyminiszter-nél és gróf Csáky Imrénél, a határmegállapító bizottság elnökénél mutatkoztak be.

Hajtóvadászat magyarokra

Frága, febr. 7. A kassai kémkedési ügy-gyel kapcsolatosan a Rude Pravo a követke-zőket írja:

Budapesten a minap kötéltálati halálra ítélték Medvec cseh kémét. A magyar kormány cselekedetének megtorlásául a cseh honvédelmi miniszterium utasítást adott a kassai katonai ügyszétségnek, hogy tartóztasson le a város környékén tartózkodó több magyar kémét. Az utasítás végrehajtásával a hadosztálybíró-ság a kassai rendőrigazgatóságot bízta meg. A rendő-rigazgatóság titkárnak vezénylésével két szá-zad gyalogságot, teljes hadifelszereléssel és acélisakkal, 5 tiszti vezetésével, két gépfegyver, 100 rendőr és 45 lovasrendőr, valamint egy páncélaútó kíséretében a Kassa közelében lévő Ujfalura küldött. Ezt a fegyveres erőt külön kocsin 13 rendőrtisztviselő és a rendőrségi fel-ügyelők követték.

Az éjszaka folyamán körülvették a köz-seget, amelyben állítólag a magyar kémek rej-tőztek. Éjjel 11 órakor bevonultak a csapatok a teljesen nyugodt községbe. A lakosságot fel-zavarták álmából és a rendőrség végre is le-tartóztatta a nagy fáradsággal és készülődéssel kutatót kémét *Gaznovszky Gyulát*, miután ön-ként jelentkezett.

A házbérkorlátozások enyhítését kérik

A miniszterelnök méltányosságot ígér

Budapest, febr. 7. (Magyar Híradó.) Az építési iparral foglalkozó 23 iparág és az or-szág összes háztulajdonosai nevében monstre küldöttség kereste fel ma délután az ország-ház kupolatermében Bethlen István gróf mi-niszterelnököt. A küldöttség szónoka *Simonyi-Semadam* Sándor volt, aki hangoztatta, hogy a küldöttségben részt vesznek azok, akik épít-keztek és munkaejüket adták erre a célra. Csak veszteségről tud jelentést tenni. A házak teljesen le vannak rongyolódva. Az építőipar pang, a háztulajdonosok a legszükségesebb javítási munkálatokat sem tudják elvégezteni. A helyzet tarthatatlan.

A háboru alatt szükségesek voltak bizo-nyos korlátozó intézkedések, de ezeknek az ideje el kellett már hogy muljon. A kormány-nak le kell mondania ezekről a korlátozásokról és vissza kell térnie a teljes önrendelkezési jogra. Alpar Igaác műépítész, majd Németh Béla dr kéri a miniszterelnököt, hogy május-tól egy évre a háztulajdonosok kapják vissza teljes önrendelkezési jogukat és garantálja, hogy ebben az esetben azonnal meg fognak indulni a tatarozási munkálatok.

A népjóléti miniszternek azon javaslatá-

hoz, hogy a házbérek az 1917-ik évi bérek háromszorosára emeltessenek fel, a háztulaj-donosok nem járulhatnak hozzá és kérik, hogy a *békebeli házbér tiszteresére*, vagyis a mai lakbérek ötszörösére legyenek emelhetők a házbérek. A háztulajdonosok követelik a *lakds-hivatal eltörlését*, tiltakoznak annak bármely formában való fenntartása ellen, mert ott, ahol mások vagyonát osztják, lehetetlen teljesen megszüntetni a visszaéléseket.

Bethlen István gróf miniszterelnök vá-laszában egyebek között ezeket mondta: A polgári társadalom a tulajdon szabályain épül fel. A háboru alatt sok tekintetben kénytelen volt a magyar állam a magántulajdonba mélyen belenyulni. A lakáskérdés, az építőipar fellen-dítése igen fontos és a kormány ezekben a kérdésekben nem fog határozni anélkül, hogy meg ne hallgassa az itt megjelentek képvise-lőinek tanácsait. Felszólítja az építőiparosokat és a háztulajdonosokat, hogy a többi reszort-miniszterrel szintén vegyék fel az érintkezés fonalat, mert reméli, hogy sikerülni fog olyan megoldást találni, amelyben az ország lakosságának, a háztulajdonosok többségének véleményével megegyezik.

Személyeskedéssel megint elloptak egy napot

A nemzetgyűlés mai ülését *Gadl* Gaszton elnök pontban 10 órakor nyitotta meg. Bemuta-tja Baranya-vármegye feliratát, a nemzet-gyűlésen a Kormányzó személyét ért támadások ügyében. Ezután bejelenti, hogy Rassai és Ruppert képviselők sürgős interpellációra kér-

tek és kaptak engedélyt, amelyre 2 óraker-ternek át. Napirend szerint következik a *honvéd-ségeről* szóló 1921. évi XIX. t.-c. rendelkezéseinek kiegészítéséről és módosításáról szóló tör-vényjavaslat harmadszori olvasása.

A Ház elfogadta a javaslatot.

Kíméletlen támadás Nagyatádi ellen

Rakovszky István a mentelmi jog sérelme ügyében kér szót. A kormány a terror útjára lépett Hegeyeshalmy Lajos kereskedelmi mi-niszter egyik képviselőtársunknak azt mondta, hogy ha másra kell valamit háritani, ott van az ellenzék. Ez csak olyan kormánytól lehet-séges, ahol az egyik minisztert képviselő társai panamával gyanúsítanak meg.

Nagyatádi Szabó István: Nem igaz, ha-zudik!

Hegedüs Elemér: Monitoros hazaáruló!
Nagyatádi Szabó: Hazudik, hazudik, százszorosán hazudik!
 (Az ellenzék padosoraiban nagy zaj tör ki erre.)

Nagyatádi Szabó István felemelkedik, de a nagy zajtól nem lehet hallani szavát.

Gadl Gaszton elnök: A házszabályok 221. szakaszába ütköző kifejezés hangzott el több oldalról. Két ilyen hangot hallottam. Az egyik képviselő urat nem ismerem, a másik: nagy-atádi Szabó képviselő ur azt mondta: hazudik. Mély sajnálattal kénytelen vagyok ezen kife-jezéséért rendreutasítani. *Rakovszky* képviselő ur azt mondotta: panamista.

Hangok az ellenzék padosoraiból: Nem mondta!

Rakovszky: Igenis mondtam.

Gadl Gaszton elnök: Ezért a kijelenté-seért kénytelen vagyok rendreutasítani.

Rakovszky folytatja: A mentelmi jog olyan súlyos megsértése ez, amelyet tisztelettel va-gyok bátor bejelenteni. A másik dolog, amiért felszólalok az, hogy nagyatádi Szabó István képviselő ur azt mondotta, hogy hazudtam.

Gadl Gaszton elnök: Ez utóbbi felszola-lását későbbre halaszthatja, először is a men-telmi kérdéssel végzek. A mentelmi jog sérel-mét minden vita nélkül a mentelmi bizottság olé utasítom. (Nagy zaj az ellenzék padosrai-ban. Elnök állandóan cseppet és végül az ülést 5 percre felfüggeszti.)

Szünet után *Rakovszky* István személyes megtámadtatás címén kér szót. A sok politikai változáson keresztülment nagyatádi Szabó kép-viselő ur azt mondotta, hogy hazudtam, amikor azt állítottam, hogy egy miniszter a miniszter-társáról azt állította, hogy ők is résztvettek a panamában. En nem neveztem meg, hogy ki ez a miniszter. Ő ellenben felkelt és jelentkezett, találva érezte magát. Egyéb bizonyíték nincsen ellene, de ez is elég. Mit mondjak egy minisz-ter igazságérzetéről, aki miniszter létére meg-sérti a törvényt. A legkényesebb dolog nagy értékek kezelésével oly egyént bízni meg, aki nem hivatalnok és aki visszaél a bizalommal. Ebből a visszaélésből akar ő vejének is hasz-not szerezni.

A miniszter ur tudtommal esküt tett arra, hogy a törvényeket megtartja. Azonban meg-szegte a törvényeket, amikor Esküdt barátját ezzel a kényes ügygel megbízta. Hogy szerep-lését jobban jellemezem, elmondom ennek a panamanak a történetét. A tárcaközi bizottság elnöke Barcza miniszteri tanácsos szabadságon volt és a bizottság helyettes elnöke vezetésé-vel ülést tartott. Erre az ülésre bejött Barcza miniszteri tanácsos és átadott egy csomó aktát azzal, hogy ezek egyenesen a minisztertől jön-nek és ezeket a kiviteli kérelmeket el kell in-

tézni. A bizottság összeült, hogy megvizsgálja a kérvényeket és úgy a kereskedelmi, mint a pénzügyi megbízottak aggodalmuknak adtak kifejezést és kijelentették, hogy ezeket még sem lehet kiadni. Mikor döntésre került a sor, a földmivvelésügyi referens azt mondotta, mit tegyék, a miniszter ur intézkedett, hogy kiadásának, ilyen intézkedés ellenében én nem tehetek semmit.

Ezek voltak azok az intézkedések,

Rakovszky állításai szemenszedett valótlanságok

Nagyatádi Szabó István: Nem akarok iaparlamentáris kifejezést használni és ezért csak annyit mondok, hogy *Rakovszky állításai szemenszedett valótlanságok*. Ennek épen ellenkezője történt. A tárcaközi bizottság adta ki a rendelkezéseket és a miniszternek hetenként kimutatást adott. Mikor látta, hogy a kiviteli engedélyek kiadása miképpen történik, azt mondotta, hogy azt nem tartja helyesnek. Hogy a minisztertanács mit mondott, tessék egymás között elintézni. Jól tudja, honnan kapta a képviselő ur ezeket az információkat: a minisztérium kebeléből. Lehet, hogy nem így mondták, de talán helyesebben tette volna a képviselő ur, ha előbb megvizsgálta volna a dolgot és csak azután hivatkozott volna. Ha minden képviselő mindazt, amit hallott, tényként állítaná, nem lehetne tárgyalni, és aki ezt a rendszert behozná, az a legnagyobb akadályozója lenne a tárgyalásoknak. A nemzetgyűlésen is kijelentette, a bíróság is megállapította, hogy az ügyben, amellyel Esküdtöt vádolják, az államot egy fillér károsodás sem érte. (Nagy zaj, számos közbeszólás.) Azt a tényt, amit mondottam kiabálással sem lehet megdönteni. Ezzel nem lehet a dolgot hamis vágyára terelni. Ha valaki panamáról beszél,

A királypucssal veszélybe sodorták az országot

Nagyatádi Szabó: Ez igaz. Hogy kik akartak, arról nem beszélek. Nekem mindig előbbrevaló a hazám, mint a saját személyem. Nem mondhatják rólam, hogy én vagyok az okozója azoknak a dolgoknak, amelyek nem felelnek meg a jogrend követelményeinek. Azt kérdezték, mégis miért vagyok benne a kormányzópartban. Én azt láttam, hogy *veszélybe sodorták az országot a puccsal* és láttam, hogy az ország végveszedelembe jut, ha az sikerül s ezért vagyok tagja annak a pártnak, amely az ország pusztulását megakadályozni igyekszik. (Nagy zaj a legitimisták oldalán. Szónok nem tud szöhoz jutni.)

— Nem puccsal, hanem becsületes, egyenes munkával akarjuk biztosítani a polgárok szabadságát. Nem akarok olyan politikát üzni, amely a *mostani államfőt egyszerre le akarja bukítani helyéről*. Ami pedig az Esküdt-ügyet illeti, azt a vizsgálat ki fogja deríteni. A vizsgálat be fogja bizonyítani, hogy Esküdt soha aktát nem hamisított. Akták intézésébe be sem folyhatott, hogy mégis fogva maradt, annak más okai vannak. Ő ugyanis a hivatalon kívül számos emberrel, akiknek engedélyek voltak, üzleteket bonyolított le. (Friedrich felé fordulva): Kérem, nem intézett-e Friedrich is minisztersége alatt kiviteli ügyeket?

Friedrich: Én nem tudom.

Közbeszólás az ellenzék részéről: Galíciai bört.

Friedrich: Ha a galíciai zsidók bőr gyanánt számítanak, akkor intéztem.

Nagyatádi Szabó: Én azt mondottam, hogy Friedrich képviselő társam kormánya is intézett kiviteli ügyeket. Én ezzel gyanusítani egyáltalában nem akartam, abban a kiviteli panamában az én ügyem is szerepelt. Tudomásom van arról, hogy 150 detektív nyomozott ebben az ügyben és a vizsgálatot hat hónapig folytatták, és *mindenáron engem s be akartak keverni ebbe a panamába*. Ekkor én is a kormány tagja voltam és nemcsak

Börkivitel, műtrágya és szőlővesszőszállítás

Friedrich István: Nagyatádi Szabó István képviselő ur említette beszédében, hogy az én miniszterségem alatt börkivitelek fordultak elő. A képviselő ur úgy látszik nem tudja, hogy itt a Házban határozati javaslatot terjesztettem elő, hogy a kommun bukása után történt összes kiviteli akták tétessenek le a

szek, amelyeknek folyamán aképen kipattant a panama. Nem áll az, amit a miniszter akkori államtitkára mondott, hogy t. i. nagyatádi Szabó István ártatlan, hiszen nem ő adta ki a kiviteli engedélyeket. Hanem a tárcaközi bizottság: igen, a tárcaközi bizottság, de nagyatádi Szabó utasítására. És akkor, amikor Esküdt Lajos és Tömöri Engéla börtönben ülnek, a miniszter ur, aki rendelkezett, itt ül. Ilyen ur mondhatja nekem, hogy hazudtam.

vizsgálja meg először a dolgot. Kötelességem volt az államot a panamától megvédeni, hogy károsodás ne érje.

— Sohasem csináltam titkot abból, ami megtörtént. Azt mondottam, hogy senki kedvezményben nem részesült. Egyetlen eset volt, de ebben a minisztertanács határozott. Ezt mondtam és ez áll ma is. A képviselő urnak pedig tessék annak az ellenkezőjét bebizonyítani, hogy senki kedvezményben nem részesült. Egy eset volt, amelyben egy tranzit engedélyről volt szó, amelyet nem volt hatalmam megadni, a minisztertanács elé került a dolog és az döntött felőle.

— Amit a minisztertanács határoz el, azért nem vagyok felelős. Hosszu politikai mult után pártot szerveztem. Ha valaki azt meri állítani, hogy a pártkassza céljára adtam valamit, tessék idejönni velem. Semmiféle pénz elvételéhez sohasem járultam hozzá. Azt kérdezte tőlem Beniczky képviselő ur, hogy miért volt Esküdt lezárva. Én nyugodt lélekkel állok a nyilvánosság elé. Esküdt Lajost elfogták azért, mert megvádolták azzal, hogy aktákat hamisított.

Közbeiktáts: Őn ellen akartak bizonyítékokat szerezni.

hogy *nem akadályoztam meg* a vizsgálat folytatását, hanem mindent elkövettem, hogy a vizsgálat a legszélesebb mederben folyjék. Az eredmények engem igazoltak. Rakovszky képviselő ur kijelentései még nem tények. Nem tudom, kinek a parancsára indult meg ez a nagyszabású vizsgálat, de tudomásom van róla, hogy a rendőrség által kihallgatottaktól mindig csak azt kérdezték, benne van-e nagyatádi Szabó is. A könyörtelen hajsza mégis engem igazolt. Csodálkozom, hogy a megidézett 150 ember egyike se vallott ellenem. (Rakovszky felé:) Ha tehát a képviselő ur a panama szót még egyszer használja ellenem, előbb vizsgálja meg az aktákat és ha konkrét tényekről meggyőződik, csak akkor használja.

Beniczky Ödön: 40 millióról van benne szó.

Nagyatádi Szabó: Ez nem áll, vagy nagyon rosszul emlékszik a képviselő ur, vagy nagyot lóditott. Akáki intézte ezt a hajszt, nem törődöm vele. Nekem ugyan azt mondták, hogy Rakovszky intézte. Ezt az információt nem egy ember mondotta nekem.

A jövőre nézve figyelmeztetem a képviselő urat és elvárom, hogy mindaddig, amíg konkrét adatokkal nem tud bizonyítani, addig panamával engem ne gyanusítson. Én, aki soha el nem ragadtattam magamat annyira, hogy elnöki rendutasításra okot szolgáltattam volna, csak jogos felháborodástól engedtem magam annyira ragadni, hogy a mostani elnöki rendutasításra okot szolgáltattam. Én mindig tiszteletben tartottam a képviselő ur egyéni becsületét, tehát jogom van kijelenteni azt, hogy amíg az ellenkezőjéről meg nem győző, tartom magam mindig olyan magasnak, mint a képviselő ur. Én eddig is megadtam a tiszteletet és becsületet Önnek, elvárom tehát, hogy nekem is megadja. Ha a képviselő ur ezek után is fenntartja kijelentését, amelyben engem panamával gyanusít, akkor kénytelen vagyok előtte kijelentésemet továbbra is fenntartani.

Mayer János földmivvelésügyi miniszter: Az Esküdt-kérdéssel nem akarok foglalkozni, a kérdés a rendes bíróság előtt van. Kérem a Házat, várja be a döntést.

— Rakovszky azt mondotta, hogy nem áll, hogy a tárcaközi bizottság tárgyalta a kiviteli engedélyeket. Kijelentem, hogy amióta földmivvelésügyi miniszter vagyok, számtalan kérvényt kell iktatnom naponta és ezen kezelem. Mégis a napokban is lehetett olvasni, hogy lókvittel gyanusítottak bennünket. Amíg a szabadforgalom nem lépett életbe, addig nem lehetett útját állani a gyanusításoknak sem. Ami a tárcaközi bizottság üléseire vonatkozik, azokra nézve kijelentem, hogy utána néztek az aktáknak és a kérvényezők közül, akikről ott szó volt, egyik sem szerepel azok között, akik az engedélyt megkapták.

— Somogyi képviselő ur nyilatkozott a délelőtti folyamán a műtrágyáról és a szőlővesszőkről és ezzel az én tárcámat akarta érinteni. Kérem, óvakodjék az ilyen közbeszólásoktól és ha valami mondani valója van, konkrét formában terjessze a Ház elé.

Somogyi: A közbeszólást nem a földmivvelésügyi miniszterhez intéztem. Az indemnitás tárgyalása során a földmivvelésügyi miniszter ur figyelmét felhívtam arra, hogy, amikor műtrágyát rendelt, a földmivvelésügyi miniszteriumot terheli a felelősség azért a mulasztásért, amelyet a kifizetéseknel tanusítottak. Ugyanis nem az alacsony kurzus mellett eszközölte a kormány a kifizetést, hanem a legmagasabb kurzus mellett. A második kérdésre vonatkozóan pedig kijelentem, hogy a kormány szőlővesszőt az Érmellékről vásárolt nagyobb mennyiségben és olyan áron, hogy szakkörökben a legnagyobb mértékben el vannak keseredve emiatt és nincsenek bizalommal aziránt, hogy ezen vásárolt szőlővesszők jobb minőségűek lennének.

Mayer János: Még a háboru után műtrágya akciót indított a kormány. 1700 vagon műtrágyát hozatott be, nagyrészt Amerikából. Az értejtáró összeget a kormány nem fizette ki, amennyiben a pénzügyminiszter azzal érvelt, hogy az Amerikából érkezett árukat csak alacsonyabb kurzus mellett lehet kifizetni és pedig az utolsó szállításkor. Ebben a kérdésben tehát a földmivvelésügyi miniszternek semmiféle befolyása nem volt. Sajnos, őszre a kurzus emelkedett és kénytelen volt a kormány magas kurzus mellett teljesíteni a kifizetést. Ami pedig a szőlővesszők behozatalát illeti, legyen meggyőződve Somogyi képviselő társam, hogy a borászati szakosztály véleményéből Németh István megbízásával a gazdak érdekében erdélyi szőlővesszőt magunk szállítottunk és pedig a legminimálisabb áron. Azt hiszem, hogy a kormány ezzel is az ország érdekét szolgálta.

Napirend szerint következik a *katonatisztek és egyéb közalkalmazottak gyermekeinek nevelőintézetéről* szóló törvényjavaslat tárgyalása. A Ház a törvényjavaslatot elfogadja. Nemkülönb az *erdőőrök* létszámának és szolgálati feltételeiről szóló törvényjavaslatot. A közgazdasági és munkügyi bizottság előadója bejelenti a bizottságnak a *feréfoszforral való gyujtógyártás* becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatról a jelentését és kéri ennek sürgős tárgyalását.

Elnök ezután 10 percre felfüggeszti az ülést.

Szünet után Cserty József szólal fel. Kifejti, hogy a menekült tisztviselők az integritásnak többet használtak volna azzal, ha a megszállott területen maradnak. A tisztviselő-kérdést minél előbb meg kell oldani, mert különben katasztrófához vezet. Helyesli azt a gondolatot, hogy a felesleges tisztviselőket el akarják bocsátani.

Elnök napirendi javaslatot tett. Legközelebbi ülés 8-án 10 órakor lesz.

Ezután az elnök 5 perc szünetet rendelt el.

— *A szénkéneg újabb ára*. A földmivvelésügyi miniszter leiratban arról értesítette a város polgármesterét, hogy a szénkéneg árát az eddigi 6000 koronás ár helyett 7000 koronában állapította meg. A fogyasztó gazdaközönység a szénkéneget újra csak a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete utján szerezheti be.

A Közművelődési Könyvtár egész nap nyitva lesz

Szerdától kezdve megváltozik a Közművelődési Könyvtár nyitvatartási rendje, ugyanis d. e. 10—1-ig d. u. 4—7-ig helyett reggeli 8 órától esteli 8 óráig megszakítás nélkül nyitva lesz a könyvtár.

Könyvtárunk igazgatóságát az indította az újításra, hogy a forgalom oly rohamosan fejlődött a nyitvatartási órák alatt úgy a kölcsönzőben, mint az olvasóteremben oly zsúfoltság volt, hogy lehetetlenné vált a forgalom zavartalan lebonyolítása.

A könyvtár forgalma az 1919. évben 22,764, 1920-ban 55,486, 1921-ben 82,914 egyén volt, míg az idén a január havi 11,084 személyforgalmat véve alapul: 120,000-nyi személyforgalomra van kilátás. ■ szép szám mindennél ékebben bizonyítja a könyvtár helyes vezetését, az összes tisztviselők céltudatos munkáját, egyben pedig Debrecen lakosságának önművelődésre való nagy hajlandóságát. Bár évtizedekkel ezelőtt kezdtük volna meg az egész országban a közművelődés mélyítését, ma bizonyára nem volna Csonka-Magyarország!

Felhívjuk ezúttal a kisebb könyvtárral rendelkező, forgalommal alig bíró egyesületeket, áldozatkész polgártársainkat arra, hogy könyveiket *ajándékozzák oda* a páratlan eredményel működő Közművelődési Könyvtárnak, vagy támogassák pénzzadományjal, hogy minél jobban gyarapodjék annak 6000 kötetnyi könyv-állománya a közönség érdekében.

Pápválasztás után

Páris, február 7. A *Corriere D'Italia* jelentése szerint XI. Pius pápa Gasparri államtitkár megerősítette állását.

A lap arról értesül, hogy az új pápa koronázásának napját február 12-re állapították meg.

Páris, február 7. (Havas) A lapok bőségesen latolgatják a pápválasztás eredményének kilátásait. Örömmel állapítják meg, hogy a bibornoki kollegium olyan pápát választott meg, aki a lapok nézete szerint egyik legmarkánsabb személyisége a konklávéban. A lapok a pápában a kiengesztelődés szellemének igaz megtestesítőjét látják.

Bécs, február 7. A *Neue Freie Presse* jelenti *Rómából*: Az új pápa megítélésénél természetesen annak a bátor elhatározásnak a hatása érvényesül, amellyel az új pápa felhagyott az elődei által szigorúan betartott elhatározással, hogy t. i. fogolynak tekint magát és a népek sehol másutt nem mutatkozik, mint a Szent Péter templomban. Az állam és az egyház viszonyának kérdésében az új pápa szerint tranzigens, de a politikai és publicista körök kommentárjai mindazonáltal igen tartózkodóak. Olasz körökben az új pápáról gyakran hallani ezt a jellemzést: Ezzel a pápával még sok bajunk lesz.

Százezer koronás padlásbetörés

A közeli hetekben számoltunk be arról, hogy Debrecenben egy szervezett padlásfosztogató banda működik hihetetlen vakmerőséggel. A padlásfosztogató banda a padlásra szállítás végett kitergetett fehéreneműre vetette magát s két hét alatt körülbelül egy millió korona értékű fehérneműt zsákmányolt. Az utóbbi napokban szünet állott be a padlásfosztogatók sorozatában, míg tegnap aztán újra egy vakmerő padlásbetörés történt.

A betörők most *Bleyer Adolfné Péterfi* utca 6. szám alatti lakásának padlását látogatták meg. Az új folyamán ismeretlen tettesek feltörték a padlás ajtaját s *onnan körülbelül 100 ezer korona értékű fehérneműt vittek el*. Elvittek többek között 17 fehér női inget, több férfi inget, lábravalót, női nadrágot, női mellényt stb. *Az ellopott fehérneműek mindegyikében B. A. monogram van.*

A rendőrség a legszigorubb nyomozást indította meg s már is nyomában van a tetteseknek.

A munkásbiztosítás újabb rendezése

Budapest, február 7. A Budapesti Közlöny legközelebbi száma kormányrendeletet közöl a munkásbiztosításról, amely az anyasági biztosítási segélyeket új segélyekkel egészíti ki és a már meglévő segélyeket részben növeli. Új segély a biztosítottak női családtagjai részére a terhességi segély a terhesség utolsó négy hetére a biztosítottak átlagos napibérének teljes összegében, de legfeljebb napi 15 koronában. Új segély továbbá a biztosítottak női családtagjai részére megállapított szoptatási segély arra az esetre, ha a gyermeküket maguk szoptatják. A szoptatási segély a gyermekágyi segély megszűnésétől számított 12

hétet át jár a gyermekágyi segély fele összegében.

A népjóléti miniszter által kiadott másik rendelet az eddigi 9 napibér osztály helyett 13 napibérosztályba sorozza a biztosítottakat és a biztosítottak helyesebb beosztásával módot ad a tényleges béreiknek kellő figyelembevételére. Az átlagos napibérek az új osztályokban 50—68—88—108—130 koronában állapítják meg. Minthogy pedig a segélyek az átlagos napibérekhez igazodnak, ennek következtében a rendelet alapján a táppénz, a gyermekágyi és a terhességi segély szintén automatikusan emelkedik.

Magyar-cseh tárgyalás kölcsönös amnesztiáról

Budapest, február 7. A magyar és cseh-szlovák kormány egyezményt kötött, amelynek értelmében a másik állam érdekében elkövetett politikai cselekmények miatt kölcsönös amnesztiát adnak. A cseh-szlovák kormány kívánságára ebben az amnesztiában nem részesülnek a saját állampolgárok.

Az egyezmény végrehajtását mindakét állam meg is kezdte, csupán némely esett bonyolult volta, különösen az állampolgárság kérdésének a közönségi illetőség megállapításával és az opció gyakorlásával összefüggő nehézségei okoztak eddig némi késedelmet a végrehajtásban.

A berlini sztrájk

Berlin, febr. 7. A német vasutas sztrájk megszüntetésére a tárgyalások eredményesen folynak a kancellárral, úgyhogy a legközelebbi órákra várható a sztrájk befejezése. A berlini városi munkások sztrájkja szintén véget ért. A sztrájkvezető munkája valósággal összeomlott, a német közvélemény nyomása alatt, amely egyértelműen nyilatkozott meg az ezernyi és ezer ember életét veszélyeztető sztrájk ellen.

Bécs, febr. 7. A tegnapi nap a berlini sztrájk kérdésében annyiban hozott változást, hogy a technikai szükségmunka nagyobb mértékben érvényesült. Sikerült a személy és tehervonatok egész sorozatát elindítani. Berlinben üzembe helyezték a vízműveket és részben a villamosműveket is. A sztrájk a legborzalmasabb kárt a kórházakban és a cse-csemögondozóintézetekben okozta.

Nagy hófúvás van

Vasárnap este óta szünet nélkül havaz. Emberemlékezet óta mindössze egyszer volt ilyen hatalmas havazás, mint amilyen most van. A város utain, terein egy méternél magasabban áll a hó. A nagy havazás következtében tegnap csak a késő délelőtti órákban jártak a villamosok, azok is csupán csak a Piacutcai vonal egy szelvényén, mivel a H. V. nem rendelkezik elég munkaerővel, mellyel a havat eltudnák a sínpárokra lapátoltatni. Az utcákról eltűntek a kocsik és helyettük szánok csilingelnek, közben pedig bokáig hóban járkálnak azok, akik nem győzik bevárni a villamost és akiknek szánkóra nem telik.

A havazást erős hófúvás kíséri, minok következtében a vonatok nagy késéssel érkeztek és indultak a tegnapi napon, de akadnak olyan vicinális vonalak is, ahol a vonatjáratokat a nagy hófúvásokra való tekintettel megszüntették.

Munkatársunknak tegnap a késő délutáni órákban sikerült beszélgetést folytatni a máv. pályaudvari főnökkel, aki a havazásról a következőket mondotta:

— A nagy havazások és főként a hófúvások következtében tegnap megszüntettük a vonatjáratokat a Nagyléta-Vértési és a Tiszafüredi vonalakon, ahol olyan nagy hófúvások vannak, hogy a hókékek még nem tudtak mostanáig eltakarítani a pályatestről a havat. Azok a vonatok azonban alighanem egy nap múlva már megindulhatnak, a déli 2 óras vonat még nem érkezett be. Talán 7—8 óra között. Nagy késéssel is indultak ki a vonatok.

Igy a budapesti 1 órai késéssel indult, de viszont az érkező pesti vonat körülbelül 10 órát fog késni, a löki vonat 35 perces késéssel indult. A fővonalon 80 centimétertől 150 centis hófúvások vannak, úgy hogy hókékekkel kellett

felszerelnünk a lokomotivokat, azonkívül állandóan hókézzük a pályát. A szabolcsi vidéken is óriási havazások voltak, úgy hogy több helyi vasut megszüntette a forgalmat.

Az utazó közönség nagyon szépen viselkedik, belátja hogy vis majorral áll szemben a vasut és nem zúgolódik a nagy késések miatt.

Két férj, egy asszony

Érdekes ügy foglalkoztatja most a debreceni államrendőrséget. Egy asszonynak az eddigi megállapítások szerint két törvényes férje van.

Balogh István debreceni lakos 1915-ben törvényes házasságra lépett *Kovcs Zsuzsán* nával, akinek azonban már volt másik férje is: *Szabó Péter*, akivel 1905-ban kötött törvényes házasságot. A *Balogh István* kötött házassága alkalmával azt állította az asszony, hogy első férjétől törvényesen elvált.

Az első férj, *Szabó Péter* a háború alatt katona lett, kiment a harcra is s állítólag orosz fogságba esett, sőt voltak olyanok is, akik azt állították, hogy *Szabó* elesett.

Időközben, 1920-ban a második férj, *Balogh István* olyan értesüléseket szerzett, hogy felesége nem vált el első férjétől, *Szabó Péter* től, sőt sok olyan momentum is merült fel, ami azt bizonyította, miszerint *Szabó Péter* él, sőt hadifogságban sincs, hanem jó egészségben él Csonkamagyarországon. Az asszony, akinek tehát a jelek szerint most két törvényes férje is van, azt állítja, hogy azért esküdt meg második férjével, mivel azt az értesülést kapta, miszerint első férje meghalt.

A rendőrség most az első férj, *Szabó Péter* után nyomoz.

Csata a farkasokkal

Párját ritkító eset történt tegnap a közeli Hajduhadházon. A három nap óta tartó szakadatlan havazás félméteres, sőt néhol közel egy méteres hóréteggel fedett be mindent s ez nagy kihatással van természetesen az állatokra is. Tegnap délután a hajduhadházi erdőben nagyobb farkasfalka verődött össze s a farkasok az éhségtől üzetve, egészen a hajduhadházi vasuti állomásig nyomultak előre. A környékbeli lakosok a kutyák csaholására lettek figyelmesek s félve szemlélték a közeledő farkasokat. A vasuti állomáson egy vállalkozó szellemű vadászember kisebb vadásztársaságot toborzott össze s ezek puskával felfegyverkezve farkasvadászatra indultak. A vadászat eredményel járt, *öt farkast sikerült leteríteni*, a többi pedig visszamenekült a közeli erdőbe.

A farkasok ilyen csapatos megjelenése nagy aggodalommal tölti el különösen a falvak szélén vagy magános tanyákban lakókat, mert emberben, jószágban nagy kárt tehetnek. Ugy látszik, szükséges lesz a hatósági vadászat elrendelése ellenük.

NAPI HIREK

— **Részleges tisztújítás Debrecen városánál.** Miskolczy főispán előterjesztésére a minisztertanács felhatalmazást adott, hogy a Debrecen sz. kir. városnál üresedésben levő összes állások — a polgármesteri állás kivételével, amely egyelőre függőben marad — betöltsenek. A belügyminiszter a főispánt erről táviratilag értesítette. A választások ennél fogva két tanácsnoki és sok más kisebb állásra, a márciusi rendes közgyűlésen fognak megejtetni.

— **Meghívó.** A Vörös Kereszt Egylet Debrecen városi választmánya folyó hó 11. é. n. d. e. fél 12 órakor a városháza nagytermében választmányi ülést tart. A gyűlés tárgya: a közgyűlés kitűzése, a főtitkár előterjesztése. A választmányi ülésen a Vörös Kereszt Egylet központi igazgatóságának elnöksége, főmegbízott-főgondnoka is jelen lesznek. Jelezve van, hogy ez alkalommal az amerikai Vörös Kereszt budapesti missziójának vezetőjét is vendégül láthatjuk. A gyűlés fontos tárgyra s a fentebb jelzett körülményekre való tekintettel választmányunk valamennyi tagjának pontos megjelenését kérem. *Komlóssy Dezső*, elnök.

— **Pedlow kapitány Debrecenben.** *Pedlow* kapitány az amerikai Vörös Kereszt egyesület Budapesten időző vezető tagja pénteken este *Simon Elemér* Vöröskeresztes főmegbízott és *Dr. Szukovithy Imre* főorvos kíséretében Debrecenbe érkezik. *Pedlow* kapitány szombaton a délelőtti folyamán meglátogatja a városban felállított gyermek dispensárit is, míg 11. é. n. este részt vesz a Vöröskereszt bálján is, melynek egyik fővédnöke.

— **A debreceni testnevelési tanács tagjai:** *Miskolczy Lajos* főispán a Debrecen sz. kir. város részére alakított testnevelési tanács tagjaivá a következőket nevezte ki: Elnök *Dr. Magoss György*. Ügyvezető elnök *Dr. Láng Sándor*. Tagok: *Dr. Csűrös Ferenc*, *Dr. Darkó Jenő*, *Dr. Dávid István*, *Dr. Fejér Ferenc*, *Dr. Hógyor József*, *Jármay Tamás*, *Koncz Aurélné*, *Májerszky Béla*, *Dr. Pálffy Béla*, *Polgáry István*, *Sass Béla*, *Sesztina Jenő*, *Dr. Szabó József*, *Dr. Szabó Béla*, *Szarukán Sándor*, *Dr. Vargha Kálmán*, *Vásáry József*, *Dr. Zalai János*. A testnevelési tanács vasárnap tartja alakuló ülését, hogy azután megkezdje azt a magaslatos, de nehéz munkát, amely reá az iskolai és különösen az iskolán kívüli ifjúság testnevelésének egyöntetű irányításában és vezetésében vár.

— **A föld- és házhelyigénylők névjegyzéke.** Ismeretes, hogy az új földbirtokreform értelmében minden városban összeírták a ház és földbirtokigénylőket. Az összeírást már megejtették. Most a névjegyzék sokszorosításán dolgoznak a város gazdasági ügyosztályán. — Ezek a munkálatok nemsokára befejezést nyernek és ekkor a névjegyzéket a város felterjeszti az országos földbirtok rendező bírósághoz. A kiosztásra való területek és házhelyek felajánlása azonban a lehető leglassabban folyik. Alig akadott egy-két olyan birtokos, aki felajánlott volna házhelyet, illetőleg földbirtokból kiosztandó területet.

— **Debrecen—Nyirábrányi vonatjárás.** Február 12-től kezdődőleg Debrecen—Nyirábrány között az 1823. és 1824. sz. vonat vasárnap is, tehát naponként fog közlekedni. Az 1824. sz. vonat indul Debrecenből délután 3 órakor, érkezik Nyirábrányba fél 5 órakor; az 1823. sz. vonat indul Nyirábrányból este fél 8 órakor, érkezik Debrecenbe este 9 órakor.

— **A helyivasút új vonalat tervez.** A debreceni helyivasút részvenytársaság a bellegelői trágyagyártól kezdődőleg a Wolf-telepig szándékozik kiépíteni a vasutat, hogy a személyforgalmat lebonyolíthassa a városnak abból a külsőségéből, hova még ez időszere nem vezet ki semmiféle vasút. Ezen vasút megépítésének közigazgatási bejárására vonatkozólag a tegnapi délelőttön ankét volt a városházán. Az ankétön megjelentek a városi tanács, a mérnöki hivatal, továbbá a kereskedelmi és hadügyi kormány képviselői, valamint az államrendőrség képviselője. A tárgyalás a déli órákban ért véget. Hír szerint az érdekeltek között nem jött létre a kívánt megállapodás. A tervbe vett útvonalon nagyobb kisajátítások várhatók.

— **Ki Oroszországba.** Tegnap délután indult el Budapestről Oroszországba a harmadik kommunista tuszszállítmány, amely a jövő hét végén érkezik Rigába, ahol kicserélik a kommunistákat a visszatartott magyar tuszokkal. A kommunista tuszszállítmányban egy debreceni van, nevezetesen *Zsuga Imre* tanárjelölt, aki a proletárdiktatura alatt elkövetett cselekményeiért két évi börtönrre ítélt az ötös tanács. *Zsuga* a főtárgyaláson is meggyőződéses internacionálistának vallotta magát s a börtönben többször kifejezést adott annak a vágyának, hogy Oroszországba szeretne menni. Most teljesült óhaja... Egyébként a szállítmányban sok ismert névvel találkozunk, így például *Ágoston Péter* dr., *Bokányi Dezső*, *Szabados Sándor* népbiztosok, *Magyar Lajos*, *Landler Ernő* dr., *Szamuelyi István*, *Romhányi Margit* telefonkezelő, *Fonyó Sári*, *Timár Szeréna* stb.

— **Debreceni festőművész bábjátéka.** *Blattner Géza* debreceni festőművész vezetésével, az ő érdekes szabadalma és terve alapján művészi bábjáték-színház nyílt meg Budapesten. Mintegy 360 bábalkaja, gyönyörű díszletei, rokonszenves előadói vannak már a fiatal művészeknek, aki most báb-színházával felvette a versenyt az inkább nemzetközi *Paprikajancsi*-báb-színházzal. A gyermekvilágnak izgató, vérgigéző magyar mesét, magyar dalt, magyar érzést, művészi és nemes tanítást akar nyújtani. Bemutatta legújabb *Ludas Matyit*, a debreceni *Fozekas Mihály* népies és magyaros zamatú verses történetét is. *Blattner Géza* vállalkozását Budapesten szívesen fogadták s a legnagyobb elismerés hangján szólnak a debreceni festőművész életrevaló alkotásáról.

NAPIREND

Szerda 1922 február 8

Prot.: Aranka Kath.: Maith. János.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 8-tól esti 8-ig.

Kollegiumi Könyvtár nyitva d. e. 10—12-ig.

Csokonai-színház: Este fél 8 órai kezdettel: „Yu-Shi”, operett 3 felvonásban, C) bérlet.

Modern kabaré (Petőfi-tér). Előadás este háromnegyed 9 órakor.

Apolló mozgó) 5, 7, 9 órakor kezdettel

Az óras és ékszerész iparosok szakosztályi gyűlése d. u. 5 órakor az ipartestület helyiségében.

A DTE futball szakosztályának ülése este 8 órakor az egyesület klub helyiségében.

Az Ébredők harkasestélye az Éme klub helyiségében. Egyház-tér 14.

— **A postaaltisztek táncestélye.** E hó 11-én, szombaton este 8 órai kezdettel *Demkó Jenő* posta és távirat főigazgató védnöksége alatt a postaltisztek egyesülete a postás özvegyek és árvaik segélyezésére a Royal szálloda összes termeiben reggelig tartó táncmulatságot tart. A rendezőség fáradságot nem ismerve arra törekszik, hogy a megjelenő nagy közönség a multban is oly jól sikerült postás bálók emlékével távozzon. A rendezőség kéri azokat, akik bármely okból nem kaptak volna meghívót, érdeklődjenek a kerületbeli pénz- és levélfelkészítőknél.

— **Megalakult a Debreceni Kálvinisták Templomegyesületének zenekara.** A Templomegyesület zeneosztályának felhívása zenei körökben visszhangra talált. Kiváló zenei erők tömörültek a február 2-án megalakult zenekarban. Az alakuló gyűlés kimondta, hogy jó zenészek jelentkezését mindig szívesen látja. Ezért a zeneosztály vezetősége ismét a zenekedvelő és zeneértő hölgyekhez és urakhoz fordul azzal a kéréssel, hogy lépjenek be zenekarába s erősítsék meg azt, melynek működése elé már így is a legszebb reménnyel lehet tekinteni. Jelentkezni lehet minden szerdán délután 6—8 ig a tanítóképző zenetermben (Kollégium, II. kapu, földszint 21. sz.) tartandó gyakorló órákon, meg naponként az Egyesület titkári hivatalában (Kollégium, földszint 5. sz.) és a kollégiumi portánál elhelyezett íven.

— **A vöröskereszt bál.** Lázás izgalomban tartja városunk fiatalságát a folyó hó 14-én rendezendő vöröskereszt-bál. Maga a bál méreteiben, a nagyarányú érdeklődésből itélve, jóval felül fogja mulni az eddigi debreceni bálokat. Nemcsak Debrecen ur-i társadalma lesz ott ezen a bálon, de a nagy vidék előkelőségei is eljönnek. Így már Nyiregyházáról, Szatmárból, Biharból és a híres hajduvárosokból, sőt Budapestről is többen jelezték érkezésüket. Gróf *Széchenyi Emil* és gróf *Csenkó Endre* tegnap levélben arról értesítették *Komlóssy Dezsőt*, a Vöröskereszt Egylet debreceni elnökét, hogy az előbbi, nagy elfoglaltsága miatt, az utóbbi pedig mély gyászra folytatán a bálon nem jelenhetik meg. Képviselőjükben *Simon Elemér* főmegbízott fog Debrecenbe érkezni a népszerű *Pedlow* kapitánnyal. A háboru óta a Vöröskeresztnak a debreceni bálja lesz az első nagyobb szabású mulatsága, így érthető, hogy óriási érdeklődés mutatkozik iránta. A bál rendezősége *Magyary Imre* híres bandáját és a katonazenekart az estélyre már leszerződtette. Így a bálon a magyar táncokat cigányzenére, a bosztont és a valcert pedig katonazenére táncolják. A bálrendező 300-as bizottság tegnap délután 4 órakor *Dr. Petzkó Ernő* rendezőbizottsági elnök elnöklése alatt ülést tartott a városháza tanácstermében. Ezen az ülésen végleges megállapodások történtek. Eszerint a bálanyák rendezők karjaia, lányos és frakkos uraktól kísérve, pálcás urak sorfalától körülveve, lépnek be a bálterembe és helyet foglalnak a részükre kijelölt baldachinos emelvényen, majd *Magyary Imre* primás csárdásának ütemeire a bálanyák megnyitják a táncot. A táncrenden magyar és modern táncok szerepelnek, azonban hipermodern táncok és schymmi nem lesz. A megbeszélés közel egy óráig tartott. A bál igen fényesnek és jólsikerültnek ígérkezik.

— **Kötszer lopás az egyetemen.** A debreceni m. kir. Tisza egyetem körbontani intézete jelentést tett a rendőrségen, hogy az egyetem felvételi épületében levő díszteremben elhelyezett kötszer és ruhatárból nagyobb mennyiségű kötszert és ruhaneműt loptak el. A tolvajok alkulccsal hatoltak be s állandóan fosztogatták a raktárt. A rendőrség *Katona István* detektívet bízta meg a nyomozással, aki rövidesen eredményt ért el. Megállapította, hogy a lopást az egyetemnél dolgozó munkások közül követte el négy magáról megfélekedett ember, akiknél a rendőrség házkutatást tartott s meg is találta az ellopott értékek nagyrészét. Tegnap hallgatta ki a rendőrség a tolvajokat, akik töredelmes beismerő vallomást tettek. Elmondották, hogy őket az alkalom tette tolvajokká. Mikor látták, hogy első ízben nem vették észre a lopást, az első sikeren felbuzdulva, mind nagyobb vakmerőséggel dezsmálták meg a raktárt. Lopás büntette miatt indult meg ellenük az eljárás.

— **Adományok a Salétrom kaszárnyabeli nyomorgó asszonyoknak.** Vasárnapi számunkban felhívtuk a jóságú közönség figyelmét *Berky Gyulánóra*, aki a legnagyobb nyomorban él, mindkét lábára csonka férjével és két nagybeteg gyermekével. A *Hajduföld* közönségének jóságában nem csalódtunk, a tegnapi nap folyamán szép adomány gyűlt össze. Tegnap a következő adományokat kaptuk: *Egy magát megnevezni nem akaró* 120 K, *Hegedűs és Sándor R. T. könyvkereskedés tisztviselői* 160 K, *Kurján Gyula ékszerész* 50 K, *Juhász József* 50 K, *Varga Endre* 20 K, *Baldzs Sándor* 20 K, *X. Y.* 20 K. Összesen 440 K. *Martins Gyurika* egy nagy csomagban pokrócot, élelmiszert, cukrot, sőt stb ruhaneműt küldött. Az adományokat a szegény asszonyhoz eljuttattuk. További adományokat szívesen fogad a *Hajduföld* szerkesztősége s azokat nyilvánosan nyugtázza. Legújabbán *Nagy József* szücsmester 100 koronát, névtelen 10 koronát juttatott a szegény asszonyoknak.

— **Orgonasarjak a városi kertészethoz.** *Póhl Ferenc* városi főkertész legutóbb azt jelentette a tanácsnak, hogy a városi kertészethoz orgonasarjakra lenne szüksége. Kérte ezért a főkertész a tanácsot, hogy az engedélyezze a Várud-utcai temetőből egy pár orgonasarj kiátását. A városi tanács a kérelmet véleményezés végett kiadta a gazdasági intézőnek.

— Állami és más tisztviselők értekezlete. Felhívattak a más. és állami nyugdíjas és tényleges tisztviselők, hogy a város tisztviselőihez hasonlóan kedvezményes villany és légszusz-fogyasztási árba való részesítés kieszközölésére irányuló megbeszélés céljából f. hó 12-én d. e. 11 órakor az ébredő magyarok Uránia mozgó alatti helyiségében megjelenni sziveskedjenek.

— Menekültek figyelmébe. Kerestetik Budapestre a román nyelvet szóban és írásban tökéletesen bíró két oly tisztviselő, akik a bírósági és közigazgatási hatóságoknál használt szak kifejezéseket is nehézség és hiba nélkül le tudják fordítani. Javadalmuk egyenként havi 3000 korona. Bővebb felvilágosítást a menekültügyi hivatal ad. — Dr. Tóth Lajos menekült nyug. járásbíró Deák Ferenc-utca 5. sz. alatt ügyvédi irodát nyitott. Szives volt kijelenteni, hogy a menekülteknek jogi tanácsot csekély díjazás mellett ad. *Menekültügyi ki- rendeltség.*

— Csalás a dollárral. Egy debreceni ismert fiatalember a napokban amerikai rokonaitól 20 dollárt kapott. Egyik Kossuth-utcai pénzbevitő bank üzletének kirakata előtt az idegen valutákat nézegette, mikor két ismeretlen fiatalember lépett hozzá s beszéde elegette vele. A közlékeny fiatalember elmondta, hogy 20 dollárt kapott Amerikából s azt be akarja váltani. A két ismeretlen fiatalember azonnal ajánlkozott, hogy megvizsgálják a 20 dollárt, nem hamis-e, mert ők ebben „szak- értők”. Bementek a Sas-utcai Lókody-féle vendéglőbe, ahol a két fiatalember tüzetesen megvizsgálta a husz dollárt és megállapította, hogy nem hamis. A dollártulajdonos fiatalember boldogan távozott. Odahaza, amint újra meg- nézte a dollárt, meglepetve látta, hogy a husz dolláros bankjegy két dollárossá változott át. A két udvariás fiatalember a dollárvizsgálat alatt a vendéglőben szinte büvészmutatványhoz hasonlóan kicsérte a husz dollárt két dol- líros bankjeggyel s ezt nyomtak vizsgálat után a dollártulajdonos fiatalember kezébe, aki ez- által körülbelül 10—11 ezer korona kárt szen- vedett. Feljelentésére a rendőrség megindí- totta a nyomozást.

— A debreceni egyetemi Tisza István internátusban, mely a társadalom áldozatkész- ségéből létesült, folyó tanév második felében 6 ingyenes és 10 kedvezményes internatusi hely kerül betöltés alá. Pályázhatnak szegénysorsu, jó előmenetelű egyetemi hallgatók felekezeti külömbőség nélkül. A kedvezményes helyeken a teljes ellátási díj havonként 400 korona. A fo- lyamodványok index-másolattal és a vagyoni viszonyokat feltüntető hatósági bizonylattal fe- bruár 16-ig Debrecenben, a Tisza internatus igazgatójánál Simonyi-ut 16/c nyújtandók be.

— Kis birtokokat árendába ad a város. A városi tanács legközelebb 40 városi kisbir- tokot nyilvános szóbeli versenytárgyaláson ha- szonbérbe fog adni. Ez a 40 városi birtok kisebb nagyobb területű és azoknak bérleti ideje is különböző. Ezeknek a birtokoknak bérbeadása rövidesen megkezdődik. Hír szerint a kiküldési árak mind a 40 birtoknál mesébe- illők. A gazdaközönség éppen ezekre a kikiál- tási árakra való tekintettel nagy érdeklődéssel várja a haszonbérleti szerződések megkezdésé- nek időpontját.

— Házasságkötés. Szabó Ferenc más. műhelyi munkás—Sebestyén Juliánával házasa- ságra lépett.

— Beteg a gazdasági tanácsnok. Dr. Tatay Zoltán tb. tanácsnok, az utóbbi nyirkos napok alatt meghűlt és influenzában, lakásán fekszik. A betegeskedő tanácsnokot lakásán többen a tanács tagjai közül is meglátogatták. A gazda- sági ügyosztályt a tanácsnok betegsége alatt dr. Orosz Árpád aljegyző vezeti.

— Nemzetközi árumintavásár Budapesten. A fővárosban az ősszel nemzetközi áruminta- vásárt rendeznek. Az árumintavásáron az ipari és kereskedelmi érdekeltségeken kívül a fővá- ros is részt vesz. Tegnap délután foglalkozott ezzel a kérdéssel a főváros közigazgatási bi- zottsága. A bizottság tudomásul vette a keres- kedelmi és iparkamarának ebben az ügyben érkezett átiratát, valamint a városiügynök tar- tott helyszíni szemle eredményét. A kiállítás területe a városiügynök Iparcsarnok környékén lesz és a kiállítás céljára az Iparcsarnok mö- gött ideiglenes kiállítási pavilonokat fognak építeni. Elhatározta a bizottság, hogy előter- jesztést tesz a közgyűlésnek, hogy a nemzet- közi árumintavásár rendezéséhez 5 millió ko- rona részvényjegyzéssel járuljon hozzá.

— Eljegyzések. Bartha Elek—Fritsch Vera, Harrilla János—Orbán Margittal, Nagy Andras—Szabó Margittal, Dézsi István—Nemes Emmával, Gém György—Ticz Katalinnal, Róth Bernát—Neufehl Fánival bejelentették eljeg- zésüket az anyakönyvi hivatalban.

— Elutasított kérelem. Szabó Lajos és társai legutóbb beadványt intéztek a közigaz- gatási bizottság albizottságához. A beadvány- ban Szabó Lajos és társai elmondták, hogy a város felsőhatá birtokából részükre kishaszon- bérleteket jelöltek ki. A kijelölést a m. kir. gazdasági főfelügyelőség végezte, ám a tanács- tól a kijelöléstől eltérő helyeken kaptak kishaszonbérleteket. Ezt ők sérelmesnek találták és jogorvoslatot kértek a közigazgatási bizott- ság gazdasági albizottságától. A beadványt legutóbb tárgyalta a gazdasági albizottság, mely úgy határozott, hogy mivel a debreceni érdekelteknek az érdeke már azon intézkedés- nél figyelembe vétetett, amikor a 14 cikkben el- lentétben az egyekkel, fejenként 14 holdat kaptak, ennél fogva a gazdasági albizottság a kérelemnek helyet már nem adhat.

— Az intézői állás a köztisztviselési vállalatnál. Mint megírtuk, a köztisztviselési és fuva- rozási vállalat megüresedett intézői állására a városi tanács pályázatot hirdetett. A pályázati határidő január 31-én lejárván, az intézői állásra 10 pályázat érkezett. A városi tanács a köztisztviselési és fuvarozási felügyelő bizott- ság javaslatát meghallgatva a közeli napokban fogja betölteni a fontos állást.

— Felhívás a közhivatalok vezetőihez. Felkérem az összes helyi közhivatalok vezetőit, hogy azon hozzjuk beosztott tisztviselők gyermekeinek névsorát, kik a népjóléti minisztérium által kiadott cípkönyvet tartanak s arra érdemesek, folyó hó 11-ig bezárólag Miklós-utca 23. sz. alatti hivatalomba eljuttatni szives- kedjenek. Egyben nyomatékosan felkérem a hivatal vezető urakat, hogy fenti névsor kapcsán tisztviselőik összlétszámát is sziveskedjenek közölni, mert az enél- kül áttett névsor nem vehető figyelembe. Szükséges- nek tartom megjegyezni, hogy a magyar királyi népjólé- ti és munkaügyi minisztérium által hivatalunk részére köztisztviselők gyermekeinek való kiosztás végett ki- utalt 200 (kettőszáz) pár cipő használt katonabak- kancsból készült, durva kivitelű apró gyermek bak- kancs. Debrecen sz. kir. város népjóléti hivatal h. igazgatója.

— Hurkaestély az EME klubhelyiségében. Szerdán, f. hó 8-án este nyolc órakor az EME klubhelyiségében hurkaestély lesz, melyen az EME zenekara fog közreműködni.

— Téglát égetnek a Hortobágyon. Meg- írta a Hajdúföld, hogy a mátai biztos téglá égetésre kért engedélyt a városi tanácstól. A kérelemmel a városi tanács legutóbb tartott ülésén foglalkozott. Mivel a nemsokára bekö- szöntő tavasszal megkezdődnek a Hortobágyon a nagyobb gazdasági épületek kijavításának munkálatai, a városi tanács a kérelemnek helyt adott. Engedélyezte nevezetesen, hogy a mátai biztos 100 ezer drb téglát égettessen. A ta- nács a felmerülő költségek fedezésére 30 ezer koronát utalt, egyben intézkedett az iránt is, hogy a téglá égetéshez szükséges tüzelő anya- got a mátai biztos a hortobágyi fűzes korhadtt fűzfáiból és a kiserdő kivágott ákácainak tus- kóiból fedezhesse.

— Hadirokkantak, hadiözvegyek Nemzeti Szövetsége f. hó 13-án (Hétfőn) délután 4 óra- kor választmányi ülést tart a városi háza kis- tanácsstermében, melyre csakis választmányi tagok megjelenését kérjük. *Hadrő vezetőse.*

— A város lószerszámai. A városgazda legutóbb beadványt intézett a városi tanács- hoz. A beadványban a városgazda a városi istálló lovai lószerszámainak kijavítási költsé- ségére 6290 korona kiutalását kérte. Az ügy legközelebb kerül a tanács elé és mivel erre fedezet áll a tanács rendelkezésére, a kért összeget a tanács bizonytal utalványozni fogja.

— Új iparendélyek. A városi tanács az újabb kiadott iparendélyek után a követ- kező mérvű városi adót szabta ki: Veres Ist- ván élelmiszer, hűvelyesek és déligyümölcs ke- reskedés 1000, Szabó János ócskaruha keres- kedés 300, Szarvadi Irma borbély, fodrász és manikur ipar 200, Lukács Gyula gyógy- és iparendélyek kereskedése 500 korona.

SZÍNHÁZ.

Mascagni operáját: Fritz barátunk, egy elzászi romantikus történet 5 felvonásban, fran- cia Gaumont film és a Második feleség ame- rikai társadalmi dráma ma az Apollóban.

Dr. Bánóczy Dezső—Mazsny Bella a Nem- zeti színház tagja és Tarr Mihály vendégsze- replése pénteken a Mikor a szőlő érik című énekes és táncos szkeccsben pénteken az Apol- loban.

A jövő héten itt lesznek az Iglói diákok. Mindenkinél meg kell nézni az Urániában. 3 óras előadás rendes helyárral, érvényes utalványokkal.

Láthatatlan kéz II. része kerül ma be- mutatásra az Urániában. Az első részét sok ezer ember nézte végig, nem győzván bámulni ezen a szép filmen előforduló változatos, bra- vuros dolgokat. Rendes helyárral. Jegyutalvá- nyok érvényesek.

Forgács István
| művés
| ádagos-a.

Jóruvaló

főzőnöt keres keresztény uri család vidékre. Jelent- keztést kérek Dezső ezre- deshez, Rákóczy utca 4. reggel 8—9 óráig.

Egy nőstény gerlicét keresek megvételre. Cim a kiadó- ban.

1000 koronát

adok annak, aki 2-ikán vagy 3-ikán elvesztett tiszta sötétbarna színű buli kutyáma visszahozza vagy nyomravezet. Hajó-u. 28

Egy

esetleg két perfekt fod- rásznotkisegítőtül felveszek Cim Egyháztér 5. l. em.

Bélyegzőgyár és vésőintézet

PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Télfon 1365.

NÉZZE MEG

saját érdekében, utcai, alkalmi és gyermekcipő

olcsó kirakat árait

az Iparkamara épületében (a Törvényszékkel szemben.)

Kovács Vilmos

a Turul cipőraktár volt vezetője.

Hajdusági

Képes Naptár

kapható minden könyv és papírkereske-
desben valamint az újságárusoknál

